

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P9_TA(2019)0077

Η κατάσταση στη Βολιβία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την κατάσταση στη Βολιβία (2019/2896(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΑΠ/ΥΕ) σχετικά με την εκλογική διαδικασία στη Βολιβία, της 22ας Οκτωβρίου 2019, και σχετικά με την κατάσταση στη Βολιβία, της 15ης Νοεμβρίου 2019,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της Αποστολής Παρακολούθησης Εκλογών του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΚ) στη Βολιβία, της 21ης Οκτωβρίου 2019,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της Ομάδας Ελεγκτών για την Εκλογική Διαδικασία στη Βολιβία, της 10ης Νοεμβρίου 2019,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της Υπατης Αρμόστριας των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Michelle Bachelet, της 16ης Νοεμβρίου 2019,
- έχοντας υπόψη το συνταγματικό δημοψήφισμα που διεξήχθη στη Βολιβία στις 21 Φεβρουαρίου 2016,
- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την κατάσταση στη Βολιβία,
- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη τα τελευταία ανακοινωθέντα τύπου που εξέδωσε η Διαμερικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με τη Βολιβία, και ιδίως τα ανακοινωθέντα της 23ης Οκτωβρίου, της 12ης Νοεμβρίου και της 19ης Νοεμβρίου 2019,
- έχοντας υπόψη το Σύνταγμα της Βολιβίας,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 132 παράγραφοι 2 και 4 του Κανονισμού του,

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 20 Οκτωβρίου 2019, οι προεδρικές και βουλευτικές εκλογές στη Βολιβία διεξήχθησαν σε ένα εξαιρετικά πολωμένο περιβάλλον, δεδομένου ότι ο Πρόεδρος Έβο Μοράλες είναι αμφιλεγόμενη προσωπικότητα και η αποδοχή της υποψηφιότητάς του ήταν κι αυτή αμφιλεγόμενη·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, αφού δεν κατόρθωσε να κερδίσει το δημοψήφισμα για την τροποποίηση του συντάγματος της Βολιβίας το 2016, ο Έβο Μοράλες έθεσε υποψηφιότητα για τέταρτη θητεία με την έγκριση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, μια απόφαση που έδειξε σαφή έλλειψη ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος στη Βολιβία·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, αφού είχε καταμετρηθεί περισσότερο από το 80 % των ψήφων από το σύστημα ταχείας και ασφαλούς μετάδοσης προκαταρκτικών αποτελεσμάτων (TREP), το Ανώτατο Εκλογικό Δικαστήριο σταμάτησε να δημοσιοποιεί προκαταρκτικά αποτελέσματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι στο σημείο εκείνο τα αριθμητικά στοιχεία έδειχναν σαφώς ότι θα έπρεπε να διεξαχθεί δεύτερος γύρος ψηφοφορίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι 24 ώρες αργότερα το Ανώτατο Εκλογικό Δικαστήριο «παρουσίασε δεδομένα με μια ανεξήγητη αλλαγή τάσης που τροποποιούσαν ριζικά την πορεία των εκλογών και προκάλεσαν απώλεια εμπιστοσύνης στην εκλογική διαδικασία», όπως δήλωσε ο ΟΑΚ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συνταγματικό Δικαστήριο απέκλεισε τη δυνατότητα ενός δεύτερου γύρου ψηφοφορίας, με το σκεπτικό ότι είχε επιτευχθεί η απαιτούμενη ποσοστιαία διαφορά του 10 % μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψηφίων·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ενέργειες του Ανώτατου Εκλογικού Δικαστηρίου προκάλεσαν διαφωνία και υπόνοια νοθείας, όχι μόνο στους οπαδούς των υποψηφίων της αντιπολίτευσης, αλλά και στους εθνικούς και διεθνείς παρατηρητές και στην πλειονότητα της διεθνούς κοινότητας·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Πρόεδρος Μοράλες αυτοανακηρύχθηκε δημόσια νικητής των εκλογών, προτού μάλιστα μεταδοθούν και ανακοινωθούν δημόσια όλα τα επίσημα αποτελέσματα·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις δηλώσεις τους, ο ΟΑΚ, η ΕΕ και η διεθνής κοινότητα εξέφρασαν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την αδικαιολόγητη διακοπή της καταμέτρησης των ψήφων, η οποία αποτελούσε ένδειξη για πιθανή μεροληπτική προσέγγιση από τους παρατηρητές της Εκλογικής Επιτροπής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύσταση των εγχώριων και διεθνών συνομιλητών ήταν να διοργανωθεί δεύτερος γύρος εκλογών, ώστε να υπάρξει διέξοδος από την πολιτική κρίση·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απροσδόκητη διακοπή της καταμέτρησης των ψήφων και η ανακήρυξη της νίκης από τον Πρόεδρο Μοράλες είχαν ως αποτέλεσμα μαζικές διαδηλώσεις και κινητοποιήσεις από υποστηρικτές της αντιπολίτευσης, καθώς και από υποστηρικτές του ίδιου του Προέδρου Μοράλες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαδηλώσεις αυτές έχουν προκαλέσει μεγάλη ανησυχία σε ολόκληρη τη διεθνή κοινότητα και έχουν μέχρι στιγμής οδηγήσει στον θάνατο τουλάχιστον 32 ανθρώπων, στον τραυματισμό εκατοντάδων άλλων και σε πάνω από 600 συλλήψεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η χώρα υπέφερε από ελλείψεις σε τρόφιμα και καύσιμα που είχαν σοβαρές επιπτώσεις στον πληθυσμό λόγω των αποκλεισμών δρόμων από οπαδούς του Μοράλες· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη βία, τις καταγγελίες για περιττή και δυσανάλογη χρήση βίας από τις δυνάμεις ασφαλείας και τον κατακερματισμό της κοινωνίας·

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι το αρμόδιο όργανο για τη διαχείριση των εκλογών έχασε κάθε αξιοπιστία, και ότι ένα από τα μέλη του παραιτήθηκε κατά τη διάρκεια της καταμέτρησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιπολίτευση δεν αναγνώρισε το αποτέλεσμα των εκλογών που διεξήχθησαν υπό αυτές τις συνθήκες και κατήγγειλε την εικαζόμενη εκλογική νοθεία·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ δεν ανέπτυξε μια ολοκληρωμένη αποστολή παρακολούθησης των εκλογών αλλά εκπροσωπήθηκε μόνον από μια μικρή τεχνική ομάδα αποτελούμενη από τρεις χαμηλόβαθμους υπαλλήλους·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, τόσο η κυβέρνηση όσο και οι εκλογικές αρχές δέχθηκαν να διεξαχθεί τεχνικός δεσμευτικός έλεγχος από επαγγελματική ομάδα του ΟΑΚ· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο έλεγχος αυτός είχε τη στήριξη του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 10 Νοεμβρίου 2019 ο έλεγχος του ΟΑΚ αποκάλυψε σημαντικές παρατυπίες και πράξεις χειραγώγησης κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, ζήτησε την ακύρωση του αποτελέσματος των εκλογών και συνέστησε μια νέα εκλογική διαδικασία που θα πρέπει να περιλαμβάνει νέες εκλογικές αρχές προκειμένου να διασφαλιστεί η διεξαγωγή αξιόπιστων εκλογών·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την παρουσίαση της έκθεσης ελέγχου του ΟΑΚ, στις 10 Νοεμβρίου 2019, η οποία ζητούσε την ακύρωση και επανάληψη της εκλογικής διαδικασίας, πολλοί υψηλόβαθμοι κρατικοί αξιωματούχοι παραιτήθηκαν, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Πρόεδρος της Γερουσίας και εκπρόσωποι των εκλογικών οργάνων· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Έβο Μοράλες και ορισμένα άλλα μέλη της κυβέρνησής του αναγκάστηκαν να παραιτηθούν, να φύγουν από τη χώρα και να εγκαταλείψουν τα καθήκοντά τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι ανώτερα μέλη των ενόπλων δυνάμεων εισηγήθηκαν την παραίτηση του πρώην Προέδρου Έβο Μοράλες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ένοπλες δυνάμεις και η αστυνομία θα πρέπει να απέχουν από το να επηρεάζουν τις πολιτικές διαδικασίες και θα πρέπει να υπόκεινται σε πολιτικό έλεγχο·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Jeanine Áñez υπέγραψε ένα αμφιλεγόμενο διάταγμα για την προστασία των ενόπλων δυνάμεων από την άσκηση δίωξης για ενέργειες στις οποίες προβαίνουν στο όνομα της αποκατάστασης της δημόσιας τάξης·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι διάφορες παραιτήσεις είχαν ως αποτέλεσμα να αναλάβει προσωρινά την προεδρία η δεύτερη Αντιπρόεδρος Jeanine Áñez προκειμένου να συγκαλέσει ταχέως νέες προεδρικές εκλογές, ως τον μοναδικό δημοκρατικό και συνταγματικό τρόπο επίλυσης της τρέχουσας κρίσης·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τόσο το κάτω όσο και το άνω σώμα του Κοινοβουλίου της Βολιβίας ενέκριναν ομόφωνα νομοθεσία στις 23 Νοεμβρίου 2019, η οποία ανοίγει τον δρόμο για τις προεδρικές εκλογές, και η οποία υπογράφηκε στη συνέχεια από την προσωρινή πρόεδρο Áñez· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία που εγκρίθηκε απαγορεύει σε όσους έχουν υπηρετήσει για δύο συνεχείς προεδρικές θητείες να θέσουν υποψηφιότητα για επανεκλογή, γεγονός που καθιστά τον Έβο Μοράλες μη εκλόγιμο·
1. χαιρετίζει την έγκριση και από τα δύο σώματα της νομοθεσίας για την προετοιμασία των επόμενων προεδρικών εκλογών, αλλά πιστεύει ότι η επιστροφή στη σταθερότητα

στη Βολιβία απαιτεί νέες εκλογές το συντομότερο δυνατόν και, ως εκ τούτου, υποστηρίζει τον στόχο του διορισμού ενός νέου ανεξάρτητου Εκλογικού Δικαστηρίου για τη διασφάλιση της διεξαγωγής διαφανών εκλογών· καλεί τις προσωρινές αρχές να αναλάβουν την ευθύνη για την αξιοπιστία της διαδικασίας, διασφαλίζοντας την ορθή διεξαγωγή εκλογών χωρίς αποκλεισμούς, κατά τις οποίες οι πολιτικοί φορείς θα έχουν την ευκαιρία να ανταγωνιστούν σύμφωνα με τη βολιβιανή νομοθεσία και συνταγματική τάξη·

2. καταγγέλλει την έλλειψη διαφάνειας και αξιοπιστίας των βολιβιανών αρχών και την απόπειρα διάπραξης νοθείας εκ μέρους τους, κάτι που υπονομεύει το δικαίωμα των Βολιβιανών πολιτών να εκλέγουν ελεύθερα και δημοκρατικά τον Πρόεδρό τους· θεωρεί ότι η απόπειρα για εκλογική νοθεία συνιστά σοβαρό έγκλημα· υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Βολιβίας, οι εκλογές πρέπει να κηρυχθούν άκυρες, τα δε άτομα και οι οργανισμοί που εμπλέκονται σε τέτοιου είδους παράνομες διαδικασίες πρέπει να αποκλείονται αυτομάτως από τα εκλογικά όργανα·
3. εκφράζει τη σταθερή του αντίθεση στη βία και την καταστροφή που ακολούθησαν τις εκλογές της 20ής Οκτωβρίου 2019, εκφράζει τα συλλυπητήριά του σε όλα τα μέλη των οικογενειών των θυμάτων και ζητεί να παραπεμφθούν στην δικαιοσύνη οι υπεύθυνοι·
4. εκφράζει την πλήρη υποστήριξη και αναγνώρισή του όσον αφορά το έργο των εκλογικών παρατηρητών του ΟΑΚ που εργάστηκαν υπό εξαιρετικά δυσχερείς συνθήκες στη Βολιβία·
5. χαιρετίζει την απόφαση να αποσυρθεί ο στρατός από τις περιοχές των διαμαρτυριών και να ανακληθεί ένας νόμος που τους παρέχει ευρεία διακριτική ευχέρεια στη χρήση βίας· καλεί τις δυνάμεις ασφαλείας να επιδεικνύουν πνεύμα αναλογικότητας και αυτοσυγκράτησης όσον αφορά τη διατήρηση της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης· ζητεί την άμεση, αμερόληπτη, διαφανή και διεξοδική έρευνα των βιαιοτήτων και την προσαγωγή των υπευθύνων ενώπιον της δικαιοσύνης·
6. καλεί τις νέες προσωρινές αρχές να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την αλλαγή της κατάστασης, την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και, ως πρώτιστο μέλημά τους, την οργάνωση της εκλογικής διαδικασίας· ζητεί τη διεξαγωγή διαλόγου με στόχο την άμεση οργάνωση μιας νέας δημοκρατικής, χωρίς αποκλεισμούς, διαφανούς και δίκαιης εκλογικής διαδικασίας, με ένα νεοσύστατο εκλογικό όργανο, ως διέξοδο από την τρέχουσα κρίση, με παράλληλη αποφυγή πολιτικών αντιποίνων· καλεί την υπηρεσιακή κυβέρνηση να μην λάβει ριζοσπαστικά μέτρα που θα μπορούσαν να επιδεινώσουν την κατάσταση·
7. χαιρετίζει τον διαμεσολαβητικό ρόλο που διαδραμάτισαν η ΕΕ και η Καθολική Εκκλησία συμβάλλοντας σε συμφωνία μεταξύ των μερών για τη διεξαγωγή ελεύθερων και διαφανών εκλογών χωρίς αποκλεισμούς εντός του καθορισμένου χρονικού πλαισίου και σύμφωνα με το Σύνταγμα της Βολιβίας·
8. επαναλαμβάνει ότι ο σεβασμός της ανεξαρτησίας του δικαστικού συστήματος, η πολυφωνία και η ελευθερία του συνέρχεσθαι και της έκφρασης για όλους τους Βολιβιανούς, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών αυτοχθόνων εθνών και λαών, αποτελούν θεμελιώδη δικαιώματα και βασικούς πυλώνες της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου·

9. ζητεί η νέα εκλογική διαδικασία να διεξαχθεί με την παρουσία διεθνών παρατηρητών που θα χαρακτηρίζονται από ανεξαρτησία και διαφάνεια και οι οποίοι θα μπορούν να ενεργούν ελεύθερα και να ανταλλάσσουν τις ανεξάρτητες παρατηρήσεις τους·
10. εκφράζει την προθυμία του να βοηθήσει σε μια τέτοια εκλογική διαδικασία και καλεί την ΑΠ/ΥΕ να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη αποστολή εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ·
11. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, την Κυβέρνηση της Βολιβίας, το Κοινοβούλιο των Άνδων και τη Συνέλευση EUROLAT.